

Repertoriumnummer
Datum van uitspraak 8 januari 2024
Rolnummer 2023/AG/127
Artikel 792a2-T Ger. W. Kennisgeving aan partijen en afschrift aan de respectievelijke raadslieden

Uitgifte

Uitgereikt aan
op € JGR

Arbeidshof Gent

Afdeling Gent

zesde kamer

Arrest

Vreemdelingenbetwistingen (afgekort: RvV) van 26 november 2021 vernietigd. Sindsdien wacht geïntimeerde op een nieuwe beslissing van het CGVS.

Geïntimeerde verblijft sedert 17 augustus 2021 in de opvangstructuur van Fedasil - G4S Corsendonck, Rigakaai 41 in Gent.

1.2. Fedasil besliste echter op 23 november 2022 om de code 207 van appellant op te heffen. De code 207 is de code uit het wachtregister die aangeeft of en waar een asielzoeker in een opvangstructuur verblijft en ingeschreven is, ook de “verplichte plaats van inschrijving” genoemd. Deze beslissing werd als volgt gemotiveerd:

“U geniet van materiële hulp en bent gehuisvest in het opvangcentrum van Gent Reno en u werkt sinds meer dan 6 maanden als werknemer op het Belgische grondgebied.

U hebt een totale bezoldiging ontvangen die hoger is dan het leefloon.

In toepassing van de artikelen 9 en 10 van het koninklijk besluit van 12 januari 2011 betreffende de toekenning van materiële hulp aan asielzoekers met een beroepsinkomen verbonden aan een activiteit als loontrekkende, zal uw verplichte plaats van inschrijving bijgevolg worden opgeheven binnen 30 dagen na deze beslissing.

U moet de opvangstructuur verlaten ten laatste de eerste werkdag volgend op 25/12/2022.”

1.3. De raadsman van geïntimeerde verzocht op 20 december 2022 om de bestreden beslissing in te trekken, maar Fedasil ging hier niet op in.

Geïntimeerde ging niet akkoord met de beslissing van 23 november 2022 en tekende hiertegen beroep aan bij de arbeidsrechtbank.

1.4. Fedasil besliste op 21 december 2022 wel om de vertrektermijnen voor alle personen wier code 207 verplicht werd opgeheven met toepassing van de “instructie omtrent tewerkstelling”¹, te verlengen tot 9 januari 2023. Op 11 januari 2023 besloot Fedasil om de termijn voor dezelfde doelgroep nogmaals te verlengen tot 23 januari 2023. Nadien zou uitstel mogelijk zijn volgens de regeling voorzien voor andere transitiedossiers. In dat kader besliste Fedasil op 9 februari 2023 om geïntimeerde - na aanvraag – een bijkomende termijn toe te kennen om de opvangstructuur te verlaten tot 23 februari 2023.

1.5. Bij dagvaarding in kort geding, betekend op 2 januari 2023 vorderde geïntimeerde de veroordeling van Fedasil tot het verder verstrekken van materiële hulp in de opvangplaats aan de Rigakaai 41 in Gent totdat er een uitspraak ten gronde zou zijn over dit geschil of een definitieve

¹ Fedasil-instructie van 14 november 2022 – Verplichte en vrijwillige opheffing plaats van inschrijving (code 207) op basis van tewerkstelling

eindbeslissing over het verzoek om internationale bescherming dat hij op 22 maart 2021 indiende en dit op straffe van een dwangsom van 500 euro per dag vertraging na betekening van de tussengekomen beschikking.

Bij beschikking van 23 januari 2023 werd de vordering ontvankelijk maar ongegrond verklaard bij gebrek aan urgentie op het ogenblik van de uitspraak.

2. DE BESLISSING VAN DE ARBEIDSRECHTBANK

2.1. De arbeidsrechtbank oordeelde bij vonnis van 17 maart 2023 als volgt:

- de vordering van geïntimeerde (= oorspronkelijke eisende partij) werd toelaatbaar en gegrond verklaard;
- de bestreden beslissing van Fedasil, gedateerd op 23 november 2022 werd vernietigd;
- er werd gezegd voor recht dat in de huidige omstandigheden en behoudens een eerder verval van recht van opvang, de verplichte plaats van toewijzing in hoofde van geïntimeerde niet kan worden opgeheven en dat Fedasil hem bijgevolg verder materiële hulp dient te verstrekken in het opvangcentrum aan de Rigakaai 41 in Gent;
- de kosten van het geding werden ten laste gelegd van Fedasil, inzonderheid:
 - o 24,00 euro bijdrage aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand;
 - o de kosten aan de zijde van geïntimeerde begroot op 163,98 euro rechtsplegingsvergoeding.

2.2. De eerste rechters motiveerden hun beslissing als volgt:

- Elke asielzoeker heeft gedurende zijn hele asielprocedure recht op opvang die hem in staat moet stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.
- Het uitoefenen van een professionele activiteit kan gevolgen hebben voor het verkrijgen van deze materiële hulp. Het koninklijk besluit van 12 januari 2011 betreffende de toekenning van materiële hulp aan asielzoekers die beroepsinkomsten hebben uit een activiteit als werknemer, voerde een systeem in van forfaitaire en progressieve terugbetaling van materiële hulp door asielzoekers die over professionele inkomsten beschikken en die ofwel geen werkzekerheid hebben, ofwel geen zeker inkomensniveau halen. Voor asielzoekers die wel aan deze 2 voorwaarden voldoen, voorziet het KB in de opheffing van de verplichte plaats van inschrijving.
- Het beperken of intrekken van materiële hulp kan evenwel enkel gebeuren mits een individueel gemotiveerde beslissing, met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel en de specifieke situatie van de kwetsbare personen.
- Geïntimeerde is sedert 28 oktober 2021 aan het werk met een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur. Zijn nettoloon ligt hoger dan het leefloon. Uit de stukken blijkt evenwel dat het niet vanzelfsprekend is om een woning te vinden. Hierdoor is het risico reëel dat geïntimeerde

zonder opvangplaats, dakloos zou worden. Zijn tijdelijk verblijfsstatuut vormt voor huiseigenaars een struikelblok om aan hem te verhuren. De sociale dienst van Fedasil bevestigt dit. In die context is de bestreden beslissing, die volledig voorbij gaat aan deze problematiek, niet wettig.

- Het argument van Fedasil dat het in “bijzondere omstandigheden” op grond van artikel 13 van de opvangwet² kan overgaan tot opheffing van de verplichte plaats van inschrijving, verandert hier niets aan. Het is niet de bedoeling dat maatschappelijke dienstverlening een vangnet wordt om de opvangcrisis te bezweren. Een opheffing van de verplichte plaats van inschrijving is niet aan de orde als er grote twijfels bestaan over de zelfredzaamheid van de asielzoeker en als de kans reëel is dat de betrokkene zich binnen afzienbare tijd zal aandienen bij het bevoegde ocmw.
- Dat geïntimeerde niet spontaan aan Fedasil te kennen gaf dat hij inkomsten verwierf uit tewerkstelling, doet geen afbreuk aan de voormelde overwegingen. De wetgever voorziet immers enkel in een beëindiging van de materiële hulp als men door het verborgen houden van financiële middelen ten onrechte aanspraak maakt op materiële hulp. Dit is hier niet het geval. Bij verzuim wordt enkel voorzien in de terugvordering dan wel de betaling van een vergoeding voor verstrekte materiële hulp en niet in de opheffing van de verplichte plaats van inschrijving.

3. DE VORDERINGEN IN HOGER BEROEP

3.1. Fedasil tekende hoger beroep aan en vordert:

- het bestreden vonnis teniet te doen en te zeggen voor recht dat de oorspronkelijke vordering ontvankelijk maar ongegrond dient verklaard te worden;
- de bestreden beslissing te bevestigen;
- de kosten te begroten als naar recht.

3.2. Geïntimeerde vraagt:

- het hoger beroep ontvankelijk maar ongegrond te verklaren;
- het bestreden vonnis te bevestigen;
- appellant te veroordelen tot de kosten, waaronder de basisrechtsplegingsvergoeding.

4. DE MIDDELEN VAN HET HOGER BEROEP

4.1. Standpunt van Fedasil

Fedasil is het niet eens met het standpunt van de eerste rechters waar deze stellen dat de bestreden beslissing het evenredigheidsbeginsel schendt. Geïntimeerde valt onder de voorwaarden van de

² Wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen

instructie. Hij beschikt over een inkomen uit arbeid en kan dus een menswaardig bestaan leiden. Als er hiermee een probleem zou ontstaan, kan hij zich richten tot het ocmw.

Fedasil heeft in het kader van het behoorlijk en zorgvuldig bestuur, de termijn om de opvangstructuur te verlaten 3 keer verlengd. De bewoners kunnen vervolgens zelf uitstel vragen via Match-IT. De procedure en de criteria hiervoor zijn dezelfde als bij andere transitiedossiers/de uitstroom van personen met een positieve beslissing. Als geïntimeerde kan bewijzen dat hij zoekt naar oplossingen, maar deze niet vindt, kan hij om een verlenging vragen.

Geïntimeerde voldoet aan de wettelijke voorwaarden die de opheffing van de code 207 mogelijk maken, wat niet betwist wordt. Hij heeft zijn inkomsten verborgen gehouden voor Fedasil, verkreeg materiële hulp en diende geen kosten te maken. Hij kon zijn volledige inkomsten behouden.

Fedasil koos ervoor om de maatregel enkel toe te passen op alleenstaanden en koppels zonder kinderen zodat er geen gevolgen zijn voor gezinsleden van sociale of psychologische aard of inzake scholing. De tijdelijke verblijfsstatus is inherent aan het statuut van een verzoeker om internationale bescherming. Dit kan geen beletsel vormen om de code 207 op te heffen. Indien er discriminatie optreedt op de huurmarkt, moet deze op dat front aangepakt worden. Het vormt echter geen motief om te stellen dat de beslissing het evenredigheidsbeginsel schendt. Er anders over oordelen is in strijd met de *ratio legis* van de wet die de opheffing van de code 207 voor asielzoekers – met een tijdelijk verblijfsrecht - mogelijk maakt. Het bestreden vonnis levert wetskritiek waar het stelt dat iemand met een tijdelijk verblijfsrecht geen woning kan vinden. De eerste rechters weigeren de wet toe te passen op grond van een onbewezen stelling, die een schending uitmaakt van het Vlaamse gelijkheidsdecreet³. Andere personen die dezelfde beslissing ontvingen, vonden wel een woonst.

Fedasil houdt er rekening mee dat het zoeken naar een woning enige tijd in beslag neemt. Het verlengt in die omstandigheden de materiële opvang wat getuigt van behoorlijk bestuur. De bestreden beslissing is niet onevenredig. De eerste rechters houden geen rekening met de inhoud van het administratief dossier. Zij dienden de latere verlengingsbeslissingen tevens in hun beoordeling te betrekken. Ook niet-verlengingsbeslissingen kunnen aangevochten worden.

De eerste rechters stellen ten onrechte dat het niet de bedoeling kan zijn dat maatschappelijke dienstverlening een vangnet wordt om op de opvangcrisis te bezweren. De bestreden beslissing heeft betrekking op een persoon die niet behoeftig is en die zich in principe niet moet wenden tot het ocmw. Bovendien werden flankerende maatregelen genomen (onderdeel 3 van de instructie). Het loutere feit dat geïntimeerde zich zou moeten wenden tot het ocmw als zijn professionele inkomsten onvoldoende zouden zijn, tast noch het evenredigheidsbeginsel, noch de wettigheid van de bestreden beslissing aan. Op elk ogenblik – en ook bij verzadiging van het opvangnetwerk – kan de wet worden toegepast. Er anders over oordelen, levert (opnieuw) wetskritiek op.

³ Decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid

De eerste rechters gaan voorbij aan de *ratio legis* van artikel 35/2 van de opvangwet en het KB van 12 januari 2011. Verzoekers om internationale bescherming die nog geen negatieve beslissing van het CGVS hebben ontvangen mogen werken van zodra er 4 maanden verstreken zijn. De toegang tot de arbeidsmarkt eindigt van zodra er een negatieve beslissing van het CGVS of de RvV tussenkomt⁴.

Er was nood aan een regeling voor de cumul tussen de materiële opvang en loon. Deze is bepaald in de artikelen 35/1 en 35/2 van de opvangwet. Fedasil kan via de Kruispuntbank Sociale Zekerheid zicht krijgen op het aantal bewoners in de opvang die werken, zelfs indien zij dit niet zelf melden. Op basis hiervan kan het gerichte maatregelen treffen.

De eerste rechters stellen ten onrechte dat er grote twijfels bestaan over de zelfredzaamheid van de asielzoeker, terwijl de instructie enkel van toepassing is op asielzoekers wier zelfredzaamheid al is vastgesteld. De bestreden beslissing is wettig en schendt het evenredigheidsbeginsel niet.

4.2. Standpunt van geïntimeerde

Het vonnis betwist de principiële mogelijkheid tot opheffing van de code 207 op grond van de artikelen 9 en 10 van het KB van 12 januari 2011 niet, maar motiveert waarom in de voorliggende zaak toepassing had moeten worden gemaakt van artikel 11, § 1 van het KB. Er bestaat een reëel risico op dakloosheid wat de twijfels over de zelfredzaamheid van geïntimeerde voedt. Hij ondernam verschillende pogingen om een woning te vinden, maar zonder resultaat. De krapte op de huurmarkt is enkel toegenomen. Hij kan slechts een attest van immatriculatie (met geldigheidsduur van 3 maanden) en interimcontracten voorleggen. Er is geen sprake van discriminatie, maar wel van een objectief onderscheid tussen iemand met een precair verblijfsstatuut van maximaal 3 maanden en iemand met een verblijfsstatuut van 1 of 5 jaar. Dit moet onderdeel uitmaken van de evenredigheidstoets.

Geïntimeerde dreigt door de bestreden beslissing niet alleen dakloos te worden, maar ook zijn werk te verliezen. Indien de kans groot is dat door de beëindiging van de materiële hulp de asielzoeker dakloos wordt waardoor deze bij het ocmw moet aankloppen voor hulp en zelfs zijn werk dreigt te verliezen, dan kan men niet van voldoende zelfredzaamheid spreken.

De verzadiging van het opvangnetwerk verantwoordt niet dat Fedasil geen evenredigheidstoets meer zou moeten uitvoeren. Het evenredigheidsbeginsel vereist een afweging van de concrete gevolgen van een beslissing, vertrekkende vanuit de uitgangspositie van de persoon in kwestie. Enkel het inkomen van de asielzoeker in de analyse betrekken, is onvoldoende. Gelet op zijn preciaire verblijfssituatie is het moeilijk om op de private huurmarkt een woning te vinden.

⁴ Art. 18 van het koninklijk besluit van 2 september 2018 houdende de uitvoering van de wet van 9 mei 2018 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse onderdanen die zich in een specifieke verblijfssituatie bevinden

Geïntimeerde betwist dat hij zijn inkomsten voor Fedasil verborgen heeft gehouden. Hij is bereid om een bijdrage voor zijn opvang te betalen.

5. DE ONTVANKELIJKHEID VAN HET HOGER BEROEP

Het hoger beroep werd tijdig en regelmatig naar de vorm ingesteld. Het is ontvankelijk. Dit betekent dat het hof de gegrondheid van het hoger beroep kan onderzoeken en beoordelen.

6. BESPREKING

Bij beslissing van 23 november 2022 heeft Fedasil de code 207 van geïntimeerde opgeheven omwille van het feit dat hij al meer dan 6 maanden als werknemer aan het werk is en hij hiervoor een bezoldiging ontvangt die hoger is dan het leefloon.

De vraag is of Fedasil hier rechtsgeldig kon toe overgaan.

6.1.

Krachtens artikel 3 van de opvangwet heeft elke asielzoeker recht op opvang die hem in staat moet stellen om een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Onder opvang wordt de materiële hulp verstaan die op grond van deze wet toegekend wordt of de maatschappelijke dienstverlening die wordt verstrekt door de ocmw's.

Artikel 6, § 1 van de opvangwet bepaalt verder dat, onverminderd de toepassing van de artikelen 4, 4/1 en 35/2 van de huidige wet, het voordeel van materiële hulp geldt voor elke asielzoeker vanaf het doen van zijn asielaanvraag en het is van kracht gedurende de hele asielprocedure.

Artikel 10, 2° van de opvangwet bepaalt dat Fedasil een verplichte plaats van inschrijving toewijst aan vreemdelingen die een asielaanvraag gedaan hebben, nadat hun verblijfsvergunning was verlopen.

Artikel 11, § 1, 1° van de opvangwet bepaalt nog dat aan de asielzoekers bedoeld in artikel 10, 1° en 2°, een opvangstructuur als verplichte plaats van inschrijving wordt toegewezen zolang de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen of één van zijn adjuncten geen definitieve beslissing genomen hebben over hun asielaanvraag.

Geïntimeerde heeft op 22 maart 2021 een verzoek tot internationale bescherming ingediend. Dit verzoek is nog steeds in behandeling bij het CGVS. Op basis van de bovenvermelde artikelen van de opvangwet heeft hij bijgevolg principieel recht op opvang.

6.2.

Artikel 4, § 1, 4° van de opvangwet bepaalt evenwel ook dat Fedasil het recht op materiële hulp kan beperken of, in uitzonderlijke gevallen, intrekken met toepassing van artikel 35/2.

Artikel 35/1 van de opvangwet bepaalt dat de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de voorwaarden en de nadere regels bepaalt volgens dewelke de opvang, in de zin van artikel 3, tweede lid, wordt toegekend aan de asielzoeker wanneer deze over professionele inkomsten beschikt.

De Koning bepaalt te dien einde enerzijds de voorwaarden en de nadere regels voor de terugbetaling van de materiële hulp, desgevallend door het genot van bepaalde rechten van Hoofdstuk I van Titel I van Boek III te beperken, en anderzijds, onverminderd de eventuele toepassing van de artikelen 11 tot 13 op de geviseerde asielzoekers, de voorwaarden en de nadere regels voor de wijziging of de opheffing van de verplichte plaats van inschrijving.

De voorwaarden en nadere regels bedoeld in het eerste lid, met inbegrip van de bepaling van het respectievelijke toepassingsgebied van elk van de in het tweede lid bedoelde situaties, zijn gebonden aan de professionele situatie van de asielzoeker en kunnen onder meer afhangen van het type arbeidscontract, alsook van het bedrag van de ontvangen professionele inkomsten.

Artikel 35/2 van de opvangwet bepaalt verder dat de in artikel 6, § 1, bedoelde materiële hulp, met uitzondering van de medische begeleiding bedoeld in de artikelen 23 en 24, niet verschuldigd is indien de asielzoeker over voldoende financiële middelen beschikt om te voorzien in zijn basisbehoeften. Met voldoende middelen wordt bedoeld een inkomen dat gelijk is aan of hoger is dan het bedrag bedoeld in artikel 14, § 1, 3°, van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie (= het leefloon). De asielzoeker dient Fedasil schriftelijk op de hoogte te brengen van elk element dat verband houdt met zijn beroepssituatie, zijn inkomsten en met de evolutie van deze situatie. Fedasil beëindigt bij een met redenen omklede beslissing de materiële hulp, met uitzondering van de medische begeleiding bedoeld in de artikelen 23 en 24, indien een asielzoeker financiële middelen verborgen heeft gehouden en daardoor ten onrechte aanspraak maakt op materiële hulp. Indien komt vast te staan dat de asielzoeker over voldoende middelen beschikte om in de basisbehoeften te voorzien toen de materiële hulp werd verstrekt, moet de asielzoeker Fedasil vergoeden voor de verstrekte materiële hulp, met uitzondering van de medische begeleiding bedoeld in de artikelen 23 en 24. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de ministerraad, de nadere regels voor de uitvoering van dit artikel.

De uitvoering van de artikelen 35/1 en 35/2 van de opvangwet is vastgelegd in het KB van 12 januari 2011 betreffende de toekenning van materiële hulp aan asielzoekers die beroepsinkomsten hebben uit een activiteit als werknemer.

Overeenkomstig artikel 2 is dit KB van toepassing op de asielzoekers, in de zin van artikel 2, 1°, van de opvangwet, die aan de volgende voorwaarden voldoen:

- 1° Ze krijgen materiële hulp in een opvangstructuur, in toepassing van artikel 6, § 1, van de wet en verblijven er ook daadwerkelijk.
- 2° Ze kregen een arbeidskaart C toegekend, in toepassing van artikel 17, 1°, van het KB van 9 juni 1999 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers.
- 3° Op basis van de onder 2° bedoelde arbeidskaart, oefenen ze een activiteit als werknemer uit op het Belgisch grondgebied.

Artikel 9 van dit KB bepaalt vervolgens dat de bepalingen van dit hoofdstuk (met als titel: “Opheffing van de verplichte plaats van inschrijving voor de asielzoekers die professionele inkomsten ontvangen uit een activiteit als werknemer”) van toepassing zijn op de in artikel 2 bedoelde asielzoekers, die aan beide volgende voorwaarden voldoen:

- 1° Ze beschikken ofwel over een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur met een duur van minstens 6 maanden, ofwel over een arbeidsovereenkomst voor een welbepaald werk waarvan de duur op minstens 6 maanden kan geraamd worden, ofwel over een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur waarvan de proefperiode verstreken is en waarin de partijen niet hebben afgeweken van de regels met betrekking tot de opzegtermijn bepaald in de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten (afgekort: arbeidsovereenkomstenwet) op grond van artikel 11ter, § 1, eerste lid, van voornoemde wet.
- 2° Het nettomaandloon dat ze ontvangen, is hoger dan het leefloon dat ze zouden kunnen krijgen in toepassing van de artikelen 14 en 15 van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, naargelang de categorie waar ze toe zouden behoren als ze aan de voorwaarden zouden voldoen om hiervan te genieten.

Het in vorige leden bedoelde nettomaandloon moet begrepen worden in de zin van artikel 4, tweede lid en volgenden.

Wanneer een asielzoeker, na toepassing van de bepalingen van dit hoofdstuk, niet langer voldoet aan één van de in het vorige lid bedoelde voorwaarden, heeft dit geen invloed op de verdere toepassing van de bepalingen van dit hoofdstuk op deze asielzoeker.

Artikel 10 van het KB bepaalt dat wanneer een asielzoeker voldoet aan de in artikel 9 beoogde voorwaarden, Fedasil de verplichte plaats van inschrijving opheft die hem overeenkomstig artikel 9 tot 12 van de opvangwet was toegewezen, onder voorbehoud van de toepassing van artikel 11, § 1.

Deze opheffing kan niet gebeuren alvorens hij het in artikel 9, 2°, beoogde loon daadwerkelijk voor de tweede maal heeft ontvangen, en vindt plaats ten laatste binnen een termijn van een maand vanaf de inning van dit tweede loon.

In afwachting van de daadwerkelijke opheffing van de verplichte plaats van inschrijving, zijn de regels van hoofdstuk 2 op hem van toepassing, op voorwaarde dat hij verder voldoet aan de in artikel 2 van dit besluit beoogde voorwaarden.

Fedasil nam – in uitvoering van de bepalingen van het KB van 12 januari 2001 op 14 november 2022 de “Instructie – Verplichte en vrijwillige opheffing verplichte plaats van inschrijving (code 207) op

basis van tewerkstelling”. Fedasil schetst de context waarbinnen deze Instructie werd genomen als volgt:

“Ondanks de verschillende maatregelen die Fedasil het voorbije jaar genomen heeft, blijft het opvangnetwerk verzadigd, waardoor niet aan alle begunstigden van de materiële hulp een plaats kan aangeboden worden. De genomen maatregelen betreffen zowel de creatie van extra opvangplaatsen als maatregelen om de instroom te beperken en de uitstroom te versnellen. Deze instructie past in deze laatste categorie.

Om plaatsen vrij te maken, wenst het Agentschap personen die voldoende autonoom zijn, aan te moedigen (en indien nodig te verplichten) om buiten de opvangstructuren te verblijven tijdens hun asielprocedure, aan de hand van een verplichte of vrijwillige opheffing van de verplichte plaats van inschrijving (...).”

Het agentschap behoudt daarnaast ook de mogelijkheid om de code 207 op eigen initiatief op te heffen wanneer er sprake is van bijzondere omstandigheden op grond van artikel 13 van de opvangwet. (...).”

6.3.

Tussen partijen bestaat er geen betwisting over het gegeven dat geïntimeerde sedert het derde kwartaal van 2021 onafgebroken aan het werk is waardoor hij - zelfs al zou hij werken via interimcontracten zoals hij zelf in zijn conclusie voorhoudt – geacht wordt te werken middels een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur (art. 11ter, § 1, laatste lid arbeidsovereenkomstenwet).

Uit het door Fedasil neergelegde uittreksel uit de Kruispuntbank Sociale Zekerheid blijkt bovendien dat het inkomen van geïntimeerde meer bedraagt dan het leefloon voor een alleenstaande.

Bijgevolg beantwoordt geïntimeerde aan de voorwaarden van de artikelen 9 en 10 van het KB van 12 januari 2011. Uit de bewoordingen van de bestreden beslissing blijkt dat Fedasil zich voor de motivering ervan ook op deze artikelen van het KB heeft gebaseerd.

6.4.

Artikel 4, § 3 van de opvangwet bepaalt evenwel ook dat de beslissingen tot beperking of intrekking van materiële opvangvoorzieningen individueel gemotiveerd moeten worden, alsook dat deze worden genomen met inachtnaam van de specifieke situatie van de betrokkene, met name voor personen die onder artikel 36 van dezelfde wet vallen, en met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel.

Blijft aldus de vraag of Fedasil bij het nemen van de bestreden beslissing ook rekening heeft gehouden met de specifieke situatie van geïntimeerde, alsook met het evenredigheidsbeginsel.

Dit blijkt evenwel niet uit de individuele motivering van de bestreden beslissing, zoals hierboven weergegeven onder punt 1.2.

Het hof stelt verder vast dat uit de stukken van het dossier blijkt dat, ondanks het feit dat geïntimeerde beantwoordt aan de voorwaarden van artikel 9 en 10 van het KB van 12 januari 2011 en hij in principe over voldoende bestaansmiddelen beschikt om een leven te kunnen leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid, het voor hem niet mogelijk is gebleken om volledig zelfredzaam te zijn omdat hij vooralsnog niet in staat was om – zelfs met de medewerking van de sociale dienst van Fedasil - een woning te vinden buiten het opvangnetwerk.

De door geïntimeerde neergelegde e-mail van 10 januari 2023 uitgaande van zijn sociaal assistent bij de sociale dienst van Fedasil vermeldt immers:

- dat eigenaars en immokantoren geïntimeerde telkens afwijzen omdat hij slechts over een oranje kaart beschikt (= een attest van immatriculatie met beperkt verblijfsrecht van 3 maanden);
- dat geïntimeerde voor zijn verblijf buiten het opvangnetwerk geen beroep kan doen op vrienden of kennissen omdat niemand van hen plaats heeft in de woning (wegens te klein);
- dat er contact werd opgenomen met verschillende vzw's en ook met het sociaal verhuurkantoor (afgekort: SVK), maar dat deze niets voor geïntimeerde kunnen doen; de grootste drempel is opnieuw "die oranje kaart" en zijn inschrijving in het wachtregister; vaak helpen vzw's slechts erkende vluchtelingen (en dus geen verzoekers om internationale bescherming); bij het SVK is dit ook het geval;
- dat hij ook geen beroep kan doen op het ocmw omdat hij niet gedomicilieerd is op het grondgebied van de gemeente en/of omdat hij niet minstens één nacht dakloos is geweest op hun grondgebied.

Geïntimeerde toont bijgevolg aan dat hij samen met de sociale dienst van Fedasil gezocht heeft naar oplossingen om het opvangnetwerk te verlaten, maar dat hij deze op het ogenblik dat de bestreden beslissing werd genomen, nog niet heeft gevonden.

6.5.

Artikel 11, § 1 van het KB van 12 januari 2011 bepaalt dat zelfs wanneer de asielzoeker voldoet aan de voorwaarden die worden gesteld door artikel 9, Fedasil kan beslissen om niet over te gaan tot de in artikel 10 bedoelde opheffing van de verplichte plaats van inschrijving in het bijzonder wanneer de medische of de gezinssituatie van de asielzoeker dit rechtvaardigt. In dit geval zijn de regels van hoofdstuk 2 (met als titel "Bijdrage tot de materiële hulp door de asielzoekers die professionele inkomsten ontvangen uit een activiteit als werknemer") op hem van toepassing, op voorwaarde dat hij verder voldoet aan de in artikel 2 beoogde voorwaarden.

Het hof is van oordeel dat Fedasil niet gevolgd kan worden waar het stelt dat het tijdelijk verblijfsstatuut dat inherent is aan het statuut van de verzoeker om internationale bescherming, geen beletsel kan vormen voor het opheffen van de code 207 voor zover de maatregel enkel wordt toegepast op alleenstaanden en koppels zonder kinderen omdat deze voor hen geen gevolgen van

sociale of psychologische aard (of inzake scholing) zouden kunnen hebben. Het niet kunnen vinden van een woning als alleenstaande asielzoeker omwille van zijn precair verblijfsstatuut, bij gebrek aan een netwerk van familie, vrienden of kennissen, betreft wel degelijk een mogelijke rechtvaardiging op basis van diens gezinssituatie welke toelaat om op grond van artikel 11, § 1 van het KB van 12 januari 2011 de verplichte plaats van inschrijving niet op te heffen.

Fedasil kan evenmin gevolgd worden waar het beweert dat het niet kunnen vinden van een woning op de (private) huurmarkt, een vorm van discriminatie zou uitmaken die op een ander front moet worden aangepakt. Het getuigt niet van discriminatoir gedrag wanneer huiseigenaars weigerachtig staan tegenover het verhuren van een woning aan personen wier wettelijk verblijfsstatuut dusdanig precair is dat het slechts voor maximaal 3 maanden gegarandeerd is. Het getuigt eerder van voorzichtigheid om geen juridisch onstabiele situaties te creëren. Het brengt alleszins heel wat juridische onzekerheid met zich mee wanneer een huurder lopende de huurovereenkomst op elk moment zijn wettig verblijfsstatuut kan verliezen. Dit geldt des te meer nu vastgesteld wordt dat (om dezelfde reden) ook vluchtelingenorganisaties of sociale verhuurkantoren geen woning aan geïntimeerde wensen ter beschikking te stellen, zoals uit de eigen e-mails van de sociale dienst van Fedasil blijkt. Hoewel geïntimeerde op basis van zijn inkomen in principe over voldoende financiële middelen beschikt om een menswaardig leven te kunnen leiden, belet zijn precair verblijfsstatuut hem aldus in de praktijk om zelfredzaam te zijn. Van een schending van het Vlaamse gelijkkansendecreet is hier dan ook geen sprake. Het is niet omdat andere verzoekers om internationale bescherming eventueel wel over een voldoende sociaal netwerk beschikken om elders onderdak te vinden, dat dit ook automatisch het geval zou zijn voor geïntimeerde. De evenredigheidstoets dient te gebeuren vanuit het standpunt van de persoon in kwestie. Het getuigt niet van behoorlijk en deugdelijk bestuur van Fedasil om eerst de code 207 van een bewoner op te heffen en vervolgens te stellen dat deze bewoner via het Match-IT-systeem dan maar zelf een uitstel/verlenging moet vragen, als hun eigen sociale dienst voordien al had vastgesteld dat het voor de betrokken bewoner onmogelijk was om een verblijfplaats buiten het opvangnetwerk te vinden.

Rekening houdende met de specifieke situatie van geïntimeerde waaruit blijkt dat hij voldoende redelijke pogingen heeft ondernomen om een verblijf buiten het opvangnetwerk te vinden, maar dat hij ondanks het feit dat hem al verschillende keren een verlenging van termijn werd toegekend, hier nog niet in geslaagd is, is het hof van oordeel dat Fedasil ten onrechte is overgegaan tot de opheffing van diens code 207. Hoewel het inkomen uit arbeid geïntimeerde in principe moet toelaten om een menswaardig bestaan te leiden, blijkt in zijn specifieke situatie – hij beschikt niet over een netwerk van vrienden of kennissen die hem onderdak kunnen verschaffen – dat hij door het opheffen van de code 207 een reëel risico loopt om dakloos te worden waardoor zijn menselijke waardigheid alsnog in het gedrang komt.

Het hof is het met de eerste rechters eens dat de beslissing tot opheffing van de code 207 aan geïntimeerde een onevenredig groot nadeel zou berokkenen zodat er sprake is van een schending van het evenredigheidsbeginsel. Het feit dat in de “instructie” van Fedasil “flankerende maatregelen”

werden voorzien (zoals o.m. het uitblijven van nadelige gevolgen op het vlak van financiële steun en uitkeringen voor de personen die een verzoeker om internationale bescherming in huis nemen) doet geen afbreuk aan de onevenredigheid van de voorliggende bestreden beslissing, nu uit het sociaal verslag van Fedasil blijkt dat de mogelijkheden om te komen tot een verblijf bij vrienden of kennissen ter dege onderzocht werd, maar er in het geval van geïntimeerde hier geen oplossingen werden gevonden.

6.6.

De eerste rechters oordeelden verder terecht dat het argument van Fedasil dat het kon overgaan tot de opheffing van de verplichte plaats van inschrijving op grond van artikel 13 van de opvangwet omdat de menselijke waardigheid nog altijd kan worden gewaarborgd door het ocmw, hier niet overtuigt.

Een opheffing van de code 207 wegens bijzondere omstandigheden is in de voorliggende zaak niet aan de orde. De bestreden beslissing werd alleszins niet in die zin gemotiveerd.

In dit dossier is er geen sprake van een probleem van financiële aard – geïntimeerde beschikt over een inkomen – doch het ontbreken van een sociaal netwerk en de preciaire verblijfstitel van geïntimeerde hebben tot gevolg dat hij zonder opvang geen menswaardig bestaan zou kunnen leiden. In het geval van geïntimeerde komt de redenering van Fedasil die aan de basis ligt van de bestreden beslissing, erop neer dat hij eerst dakloos zou moeten worden met het risico dat hij dan ook zijn tewerkstelling zou verliezen waarna hij dan beroep zou moeten doen op maatschappelijke dienstverlening die hem zou moeten verstrekt worden door het ocmw. Het hof is van oordeel dat een dergelijke verre gaande gevolgtrekking in het geval van geïntimeerde die in feite over toereikende bestaansmiddelen beschikt en volgens zijn conclusie ook bereid is om te betalen voor zijn verblijf in het opvangcentrum in toepassing van hoofdstuk 2 van het KB van 12 januari 2011, in strijd is met het evenredigheidsbeginsel.

6.7.

Volledigheidshalve wijst het hof erop dat het gegeven dat geïntimeerde Fedasil niet zelf informeerde dat hij inkomsten verwerfde uit een tewerkstelling, geen afbreuk doet aan de bovenstaande overwegingen. De regelgever voorziet immers enkel in de beëindiging van de materiële hulp indien men door het verborgen houden van financiële middelen ten onrechte aanspraak zou maken op materiële hulp (art. 35/2 van de opvangwet). Dit is in deze zaak niet het geval omdat geïntimeerde wel recht heeft op hulp. Verder wordt in het geval van verzuim enkel voorzien in een terugvordering of vergoeding voor verstrekte materiële hulp en niet in de opheffing van de verplichte plaats van inschrijving (art. 35/2 van de opvangwet en art. 3 KB van 12 januari 2011).

6.8.

Het hof wijst er ten slotte nog op dat deze beoordeling van het geschil niet uitsluit dat de situatie van geïntimeerde in de toekomst stelselmatig verder moet worden opgevolgd, alsook dat geïntimeerde

zich moet blijven inspannen om (samen met de sociale dienst van Fedasil) op zoek te gaan naar een verblijf buiten de opvangstructuur. Hij voldoet immers principieel aan de voorwaarden van artikel 9 en 10 van het KB van 12 januari 2011. Indien Fedasil zou vaststellen dat geïntimeerde hiertoe onvoldoende zijn medewerking verleent en /of niet zou ingaan op voorgestelde verblijfsinitiatieven, kan Fedasil de situatie van geïntimeerde ten allen tijde opnieuw evalueren en desgevallend een nieuwe beslissing nemen.

Rekening houdende met de specifieke situatie van geïntimeerde op het ogenblik dat de bestreden beslissing van Fedasil werd genomen, stelt het hof evenwel vast dat de eerste rechters terecht hebben geoordeeld dat deze niet naar recht verantwoord was.

Het hoger beroep van Fedasil is op dit punt ongegrond.

7. DE KOSTEN

Fedasil wordt overeenkomstig artikel 1017, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek in de kosten verwezen.

Behoudens wanneer een procedureakkoord omtrent de omvang van de rechtsplegingsvergoeding dan wel een grond of een verzoek tot afwijking van het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding voorligt, dient de rechter ambtshalve het correcte basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding te bepalen (Cass. 13 januari 2023, C.22.0158.N; Cass. 16 januari 2023, C.21.0193.F).

De rechtsplegingsvergoeding verschuldigd voor de procedure in eerste aanleg, wordt begroot op de datum van de uitspraak door de eerste rechters (Cass. 1 maart 2019, *RW* 2019-20, 900, noot L. CLAUS).

Het hof bepaalt de rechtsplegingsvergoeding in eerste aanleg op 163,98 euro en in graad van beroep op het 218,67 euro, hetzij op het basisbedrag van een niet in geld waardeerbare rechtsvordering voor respectievelijk de arbeidsrechtbank en het arbeidshof (art. 4 van het KB van 26 oktober 2007 tot vaststelling van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek en tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de artikelen 1 tot 13 van de wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en de kosten verbonden aan de bijstand van de advocaat).

De omvang van de bijdrage voor het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand wordt bepaald op het ogenblik van de inleiding van het geding. Vermits de voorliggende zaak oorspronkelijk werd ingeleid op 22 december 2022, wordt de verschuldigde bijdrage in eerste aanleg bepaald op 22 euro. Het hoger beroep werd ingesteld op 24 april 2023 zodat de verschuldigde bijdrage in hoger beroep wordt vereffend op 24 euro.

Het vonnis van de eerste rechters wordt enkel op dit laatste punt hervormd.

BESLISSING

Het arbeidshof

- verklaart het hoger beroep van appellant ontvankelijk en in de hierna beperkte mate gegrond,
- **hervormt** het bestreden vonnis van 17 maart 2023 van de arbeidsrechtbank Gent, afdeling Gent, AR-nr. 22/1120/A (kamer G6), enkel voor wat betreft het bedrag van de opgelegde bijdrage aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand die in eerste aanleg slechts op 22 euro diende te worden bepaald in plaats van op 24 euro.
- **bevestigt** het bestreden vonnis van 17 maart 2023 van de arbeidsrechtbank Gent, afdeling Gent, AR-nr. 22/1120/A (kamer G6), voor het overige in al zijn onderdelen,
- bepaalt de te vereffenen gerechtskosten als volgt:
 - ✓ voor appellant:
 - bijdrage fonds juridische tweedelijnsbijstand hoger beroep: 24,00 euro
 - rechtsplegingsvergoeding eerste aanleg: 163,98 euro
 - rechtsplegingsvergoeding hoger beroep: 218,67 euro
 - ✓ voor geïntimeerde:
 - bijdrage fonds juridische tweedelijnsbijstand hoger beroep: 22,00 euro
 - rechtsplegingsvergoeding eerste aanleg: 163,98 euro
 - rechtsplegingsvergoeding hoger beroep: 218,67 euro

Beslist door de zesde kamer van het arbeidshof Gent, afdeling Gent, samengesteld uit Sara SABLON, raadsheer in het arbeidshof, voorzitter, Katia DE GEYTER, raadsheer in sociale zaken, benoemd als werkgever, Jan STEENWINCKEL, raadsheer in sociale zaken, benoemd als werknemer-bediende, en uitgesproken in openbare zitting van 8 januari 2024 door Sara SABLON, bijgestaan door Nadia LEUS, griffier.

N. Leus

J. Steenwinckel

K. De Geyter

S. Sablon